

Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdes protokols

Rīgā

Nr.2

2009.gada 11.februārī

Sēdi vada

Darba devēju puses vadītājs

Vitālijs Gavrilovs

Piedalās:

no valdības puses:

1. Ministru prezidents	I. Godmanis
2. Labklājības ministre	I. Purne
3. Veselības ministra I. Eglīša vietā, Valsts sekretāra vietniece	L. Ruškule
4. Ekonomikas ministrs	K. Gerhards
5. Tieslietu ministrijas valsts sekretārs	M. Lazdovskis
6. Finanšu ministrs	A. Slakteris
7. Satiksmes ministrijas valsts sekretārs	N. Freivalds
8. Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts sekretārs	M. Gruškevics
9. Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs	E. Zalāns

no darba devēju puses:

1. LDDK prezidents	V. Gavrilovs
2. LDDK ģenerāldirektore	E. Egle
3. LDDK viceprezidents	I. Strautiņš
4. LDDK viceprezidents	K. Lipmans
5. LDDK viceprezidents	V. Jākobsons
6. LDDK padomes loceklis	J. Kalējs
7. LDDK padomes locekļa pilnvarotais pārstāvis	U. Bēniķis
8. LDDK biedrs	K. Andersons
9. LDDK biedrs	O. Ozols

no arodbiedrību puses:

1. LBAS priekšsēdētājs	P. Krīgers
2. Latvijas Industriālo arodbiedrību priekšsēdētāja	R. Pfeifere
3. LBAS priekšsēdētāja vietniece	L. Marcinkēviča
4. LABS, Latvijas Celtnieku arodbiedrības priekšs. vietnieks	J. Gužāns

5. LSAB prezidente	Z. Semjonova
6. LBAS	A. Muhlinkins
7. LBAS LAKRS priekšsēdētājs	J. Kalniņš
8. LBAS priekšsēdētāja vietnieks	E. Baldzēns
9. LIZDA priekšsēdētājas A.Harbacēvičas vietā priekšsēd. vietn.	J. Krastiņš

uzaicinātās personas:

1. Veselības ministrijas VANA sekretāre	S. Vasaraudze
2. FM, Finanšu ministra padomnieks	A. Miglavs
3. ZM, Zivsaimniecības politikas dep. direktors	N. Riekstiņš
4. VK Komunikācijas departaments, vadītājas vietniece	I. Greiškalna
5. LM, SAD direktore	J. Muižniece
6. FKTK priekšsēdētāja	I. Krūmane
7. LM, Darba attiecību un sociālā dialoga nodaļas vadītāja	I. Vjaksē
8. IZM, nodaļas vadītāja	G. Šmaukstele
9. Latvijas vēstnesis	L. Dārziņa
10. LBAS, Sociālās drošības apakšpadomes sekretāre	I. Homko
11. ZM, PVD	E. Zavadskis
12. FM valsts sekretāra vietnieks	A. Ūbelis
13. FM valsts sekretāra vietnieks	D. Tauriņš
14. Latvijas pašvaldību savienības padomniece	L. Ūbele

Protokolē

NTSP Padomes sekretārs
Sēdi sāk plkst. 15:10

Inese Erģe

Par NTSP 11.02.2009. kārtējās sēdes darba kārtības projektu.

Nacionālās trīspusējās sadarbības padome nolemj:

Apstiprināt sekojošu NTSP 2009.gada 11. februāra kārtējās sēdes darba kārtības projektu:

1. Par Starptautiskās darba organizācijas 2007. gada konsolidēto Konvenciju par darbu zvejniecībā (118. konvencija).

Ziņos: N. Riekstiņš, Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības politikas departamenta direktors.

2. Sociālo partneru Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) un Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) prasības valdības krīzes pārvarēšanai.
3. Par Starptautiskā aizdevuma uzraudzību, NTSP komisijas izveidi un tehnisko atbalstu.
4. Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sekretariāta 2008.gada darbības pārskats.

Ziņos: I. Erģe NTSP Padomes sekretārs.

1. punkts.

Par Starptautiskās darba organizācijas 2007. gada konsolidēto Konvenciju par darbu zvejniecībā (118. konvencija).

Ziņo: N. Riekstiņš, Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības politikas departamenta direktors.

Par apspriežamo jautājumu izsakās:

P. Krīgers, V. Gavrilovs, N. Riekstiņš.

Nacionālās trīspusējās sadarbības padome nolemj:

1. Pieņemt zināšanai Zemkopības ministrijas sniegto ziņojumu par „Starptautiskās darba organizācijas 2007. gada konsolidēto Konvenciju par darbu zvejniecībā (118. konvencija)”.
2. Atbalstīt 118. konvencijas ratifikāciju.
3. Kā nākamo darba kārtības jautājumu izskatīt 4 jautājumu - „Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sekretariāta 2008.gada darbības pārskats”.

2. punkts.

Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sekretariāta 2008.gada darbības pārskats.

Ziņo: I. Erģe NTSP Padomes sekretārs.

Par apspriežamo jautājumu izsakās:

I. Erģe, P. Krīgers, V. Gavrilovs, I. Godmanis.

Nacionālās trīspusējās sadarbības padome nolemj:

Pieņemt zināšanai NTSP Padomes sekretāra I. Erģes sniegto informāciju par NTSP sekretariāta 2008. gada darbību.

3. punkts.

Sociālo partneru Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) un Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) prasības krīzes pārvarēšanai.

Ziņo: I. Godmanis, LDDK pārstāvji, LABS pārstāvji.

Par apspriežamo jautājumu izsakās:

V. Gavrilovs, I. Godmanis, P. Krīgers, A. Slakteris, I. Krūmane, K. Gerhards, I. Purne, E. Egle, J. Krastiņš, Z. Semjonova, O. Ozols, D. Tauriņš, U. Bēniķis, J. Kalējs, K. Lipmans.

Sociālo partneru prasības un nepieciešamā rīcība krīzes pārvarēšanai:

- pielietot nodokļu stimulus iekšējā patēriņa saglabāšanai, saskaņā ar Eiropas Komisijas "Eiropas Ekonomikas atveseļošanas plāna" ieteikumiem,
- panākt tautsaimniecības kreditēšanas pieejamību uzņēmējam, stabilizējot banku sistēmu ar starptautisko aizdevumu palīdzību,
- padarīt efektīvus esošos un steidzami ieviest jaunus valsts atbalsta instrumentus uzņēmējdarbībai,

- pilnā apmērā īstenot ES fondu projektus un rast tajos papildus resursus uzņēmējdarbības konkurētspējas un produktivitātes uzlabošanai.

Nepieciešamā rīcība krīzes pārvarēšanai

- Samazināt PVN no 21% uz 19%.
- Atjaunot samazināto PVN likmi tām nozarēm, kurām tā tika piemērota pirms 2009.gada janvāra, nosakot tām 10% likmi.
- Atjaunot VSOA iemaksu griestus 30 000LVL gadā.
- Samazināt darba devēja apmaksāto slimības dienu skaitu no 10 uz 2 dienām.
- Ieviešamies nozaru ģenerālvienotības un uzņēmumu darba koplīgumos.
- Izstrādāt valsts programmu jaunu darba vietu radīšanai.
- Nodokļu pamatnostādņu 2010. -2013. gadam saskaņošana ar sociālajiem partneriem un LPS.
- Nodrošināt finanšu instrumentus 1 miljarda LVL apjomā uzņēmējdarbībai gadā, prioritāri īstenojot valsts atbalstu ar valsts īpašumā esošo banku starpniecību.
- Banku sektorā radīt labvēlīgus priekšnosacījumus, kas ļautu atjaunot uzņēmējdarbības kredīšanu un radītu parādu sloga efektīvu sadali starp bankām un kredīta ņēmējiem.
- Antidempinga likumdošanas pilnveidošana un pasākumi vietējo uzņēmumu aizsardzībai
- Pieņemt grozījumus PVN un Publiskā iepirkuma likumos un pieņemt PPP likumu.
- Uzlabot PVN atmaksas kārtību, izstrādāt izvēles PVN likmju normas un reversā PVN piemērošanas kārtību. Pārtraukt avansa maksājumus valsts budžeta kredīšanai.
- Mājokļu siltināšana un energoefektivitātes pasākumu atbalstīšana.
- Atjaunot pašvaldībām tiesības ņemt ilgtermiņa aizņēmumus un uzņemties ilgtermiņa saistības.
- Vienkāršot ES fondu ieviešanas procedūras un paātrināt finansējuma aprites ātrumu.
- Starptautiskā aizdevuma uzraudzības komisijas izveidošana ar sociālo partneru un LPS pārstāvju līdzdalību, kā arī nodrošināt finansējumu NTSP monitoringa pasākumu īstenošanai.

Diskusijas:

P. Krīgers –

- LBAS neatbalsta valdības izstrādāto un Saeimas apstiprināto ekonomikas stabilizācijas plānu – lai gan plānā ir arī dažas labas un pozitīvas lietas, tas izstrādāts nepareizi, jo netika ņemts vērā sociālo partneru viedoklis plāna izstrādāšanas procesā. Patreiz valstī ir situācija sekojoša: nodokļu ieņēmumi samazinājušies, bezdarbs, cilvēki izbrauc uz ārzemēm. Tiek pārkāpts Darba likums u.c. Tādēļ, LBAS kopā ar LDDK un LPS ir izstrādājuši prasības valdībai krīzes pārvarēšanai. Aicinām MK pievienoties šai pozitīvai tendencei - veidot dialogu, panākt kopīgus lēmumus un izstrādāt kopējus plānus.

I. Godmanis –

- Prasības ir pamatotas. Sniedz vispārīgas atbildes uz LDDK, LBAS un LPS prasībām.
- Valsts nav ieviešamies nozaru ģenerālvienotības un uzņēmumu darba koplīgumos.

- Valsts nespēs nodrošināt 1 miljardu LVL uzņēmējdarbībai. Pieejamie resursi ir 600 miljoni.
- Jau gatavojam priekšlikumus antidempinga likumdošanas pilnveidošana un pasākumiem, lai aizsargātu vietējos uzņēmējus.
- Tiek strādāts pie PVN atmaksas kārtības uzlabošanu, tika veikts audits VID un secinājums, ka Latvijā ir liels, ap 400 miljoniem LVL gadā, PVN atmaksājums. Jāizveido atsevišķa nodaļa VID, lai strādātu tikai ar PVN atmaksu.
- Ir iedalīta summa 16 milj. LVL mājokļu siltināšanai energoefektivitātes pasākumu atbalstīšanai, domājam summu palielināt.

I. Krūmane –

- FM darba grupa strādā sadarbībā ar bankām, lai rastu risinājumus kreditēšanas jomā.
- Bankām problēm kredītu summa sastāda jau ap 600 milj. LVL, uzkrājums ap 370 milj. LVL.
- Problēma – jādefinē, kam patreizējā situācijā būtu jādod kredīti.

K. Gerhards –

- Ar uzņēmējiem jau esam vienojušies par kritērijiem, kam dot kredītus.

I. Purne –

- Par VSOA iemaksu griestu atcelšanu – jāveic analīze, tam nepieciešams laiks. Nepieciešamais laiks – 2 mēneši.
- Pašreiz nav aktuāls jautājums par darba devēju atmaksāto slimības dienu skaitu no 10 uz 2 dienām. Situācija ir mainīga. Pie šī jautājuma varam atgriezties ap 2010. g.
- Nodarbinātība – valsts līdzekļi maksimāli tiek virzīti algotiem pagaidu darbiem.

E.Egle –

- Esam saņēmuši vēstuli no Radzēviča k-ga, kurā Ministru prezidents I. Godmanis deleģējis atsevišķām ministrijām dot atbildes par LDDK, LBAS, LPS prasībām. Ja nevaram par atsevišķām prasībām vienoties, tad jābūt strīdu risināšanas mehānismam un jāsanāk kopā darba grupām, lai rastu kompromisus. Mans ierosinājums – par katru jautājumu, kuru nespējam vienoties turpināt sarunas. Prasības ir skaidri motivētas un pamatotas. Ierosinu katru prasību izskatīt atsevišķi, kur nevienojamies – meklējam kompromisus.

P. Krīgers –

- Piekrītu LDDK, ka plāna ieviešana nebija sasteigta. Mēs netikām uzklausi no valdības puses.

- Jābūt samērīgai darba vietu samazināšanai. Pašreiz atlaišana ir nesamērīgā un netiesiska. Atlaiž tikai zemu atalgotus darbiniekus. Kāpēc netiek diskutēts par medmāsām, policistiem u.c.? Kādēļ netiek ievēroti likumi? Privātajā sektorā bieži netiek ievērots Darba likums, pat netiek samaksāts atlaišanas pabalsts.
- Bezdarbnieku nodarbināšanu – nav jau darba vietas, tādēļ nav vērts apmācīt, bet pašvaldībām ir jādod iespējam cilvēkiem strādāt pagaidu darbus.

I. Godmanis –

- Mēs esam sagatavojuši priekšlikumus par Valsts aģentūru apvienošanu. Neviens valsts pārvaldē netiek masveidā atlaists.

E. Egle –

- Mēs septembrī iesniedzām priekšlikumus valsts sektora f-ju pārskatīšanai. Funkciju auditu komisija sāks darbu tikai februāra beigās.

P. Krīgers –

- Mēs runājam par valsts pārvaldes darbinieku samazināšanu, bet samazina NA, SAA, PMD, VID - samazina apkopējas, sekretāres, inspektoros, bet augšējais sektors, kuriem algas virs 2800 LVL tie netiek samazināti.

O. Ozols -

- Runājot par PVN, tad +3% klāt pie jaunas automašīnas cenas ir ļoti liela summa. Latvijā ir 16 reizes lielāki ar automašīnām saistīti nodokļi nekā Lietuvā un 4 reizes lielāki nekā Igaunijā. Lūdzu ņemt vērā nozaru īpatnības piemērojot PVN un risināt tās. Jaunu auto tirdzniecība janvāra mēnesī ir kritusies par 70%.

I. Godmanis –

- Mēs esam ielikuši normu, ka Latvijā ir 30 000 attaisnotie izdevumi par jaunas automašīnas pirkšanu. Tirdzniecība krītas, jo nav naudas dārgu automašīnu iegādei.

D.Tauriņš -

- Ir gadījumi, ka automašīnas reģistrē Lietuvā un Igaunijā, bet nav apstiprinājies, ka tas notiek masveidā. Salīdzinot ar Eiropas valstīm, Latvijā ir ļoti liela summa attaisnotie izdevumi jauna auto iegādei, citās valstīs tie ir 16 000 eiro.

U. Bēniķis –

- Uzņēmēji dara visu iespējamo, lai paaugstinātu konkurētspēju. Arī uzņēmēji samazina atalgojumu, jāpiemēro bezalgas atvaļinājumi u.c.. Valstī ļoti būtisks

izmaksu faktors ir enerģija – elektrība, gāze – šajā situācijā monopoluzņēmumiem būtu jāsamazina enerģijas tarifi. Tie atļaujas miljonu vērtus attīstība projektus un atļaujas saglabāt algu izmaksas. Pret monopolistiem jāvēršas ar likumīgiem līdzekļiem lai tarifi tiktu samazināti, visā pasaulē enerģijas cenas krītas. Ja samazinātu enerģijas cenas, tas ļautu uzņēmējiem izdzīvot. Lūdzam valsts līmenī izvērtēt šādu iespēju, ka monopolistiem neļautu palielināt enerģijas cenas.

- Ja runā par finanšu resursu pieejamību, tad vēlētos zināt, vai tiek darīts pietiekoši, lai risinātu patreizējo situāciju. Piekrītu, ka trīs mēnešos uzņēmēji un valdība būtu vienoti un rastu pozitīvu risinājumu, lai šie līdzekļi tiktu reāli neiegultos komercbankās, bet nestu reālu ieguldījumu uzņēmējdarbībai. Par ES fondu līdzekļu izlietojumu - EP un attiecīgās izpildinstitūcijas saka, ka kopš pagājušā gada novembra strādā ļoti operatīvi, vajadzīga tikai Latvijas iniciatīva, ir jāpārorientējas, lai visi pieejamie līdzekļi būtu maksimāli orientēti uz īstermiņa situācijas līdzsvarošanu.
-

V. Gavrilovs –

- Elektroenerģijas cenas pieaug, vajadzētu vērsties pie Sabiedrisko pakalpojuma regulatora.

I. Godmanis –

- Es īsti nezinu kāda ir cena atšķirība starp Igaunijas enerģiju un Latvijas. Krīzes situācijas apstākļos svarīgi ir saglabāt „kritisko masu”. Iekšējā tirgū ir jāpastiprina darbs Konkurences padomei, Pārtikas un veterinārajam dienestam, jācīnās par mūsu preču pārdošanu mūsu tirgū. Augstāks PVN traucēs importēt. Bet es neredzu kā var samazināt PVN. Par „Latvenergo”, ja būs cenu samazinājums, tad viņiem cits arguments - gribēs tarifus pacelt iedzīvotājiem. Problēma, kā vienā rāvienā varam samazināt izdevumus. Jāatrod mehānisms kā atvieglot nodokļus uzņēmējiem. Ja uzņēmējiem pildīsies noliktavas neviena banka kredītus nedos. Uzņēmējiem jārisina šī problēma. Man nepieciešami jūsu priekšlikumi, kā uzlabot eksporta situāciju.

Nacionālās trīspusējās sadarbības padome nolemj:

1. Pieņemt zināšanai Ministru prezidenta komentārus par LDDK, LBAS un LPS prasībām krīzes pārvarēšanai.
2. Nākamajā NTSP sēdē, kura paredzēta š.g. 18. martā turpināt diskusijas par LDDK, LBAS un LPS prasībām krīzes pārvarēšanai.

4. punkts.

Par Starptautiskā aizdevuma uzraudzību, NTSP komisijas izveidi un tehnisko atbalstu.

Par apspriežamo jautājumu izsakās:

I. Godmanis, P. Krīgers, V. Gavrilovs, E. Egle.

Nacionālās trīspusējās sadarbības padome nolemj:

1. No katras NTSP dalībpusē izvirzīt 3 pārstāvjus Starptautiskā aizdevuma uzraudzības komisijas sastāvā.

Diskusijas pieejamas audio formātā.

Sēdi slēdz plkst. 17:25

Sēdi vadīja

V. Gavrilovs

Protokolēja

I. Erģe

Vīzas:

I. Godmanis

P. Krīgers

Ministru prezidents

LBAS priekšsēdētājs

Valdības puses vadītājs

Darba devēju puses vadītājs

2009. gada 11. februārī

2009. gada 11. februārī